

۹

فراخوان همایش ملی شعر اربعین «موکب کلمات» اعلام شد

کلمه ها زائر می شوند

نگاهی به حادثه آتش سوزی سینما رکس آبادان
۲۱ سال بعد از این واقعه تلخ

سئانس آخر

حواله دادن هفته

بروید از ارشاد پیرسید!

✍️ حواشی قرارداد وزارت ارشاد با یکی از موسسات خصوصی درباره ممیزی کتاب هنوز ادامه دارد. در تازه‌ترین اظهارنظر، مدیرعامل موسسه کارآفرینان فرهنگ و هنر که درباره ممیزی کتاب، طرف قرارداد وزارت ارشاد بوده به فارس گفته این قرارداد برای نظارت بر کتاب‌ها است که باید بروید جزئیات آن را از معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سوال کنید. اسم قرارداد «قرارداد پشتیبانی و اجرایی» است و پشت این قرارداد هزار نفر از استادان دانشگاه هستند که در ممیزی نقش دارند و باید همه این جزئیات را از آقای جوادی و مدیر اداره کتاب سوال کنید.

سهراب حمیدی درباره چگونگی ورود موسسه به ممیزی هم پاسخ داده: ما ممیزی نمی‌کردیم. نظارت کار دولت است و آن را واگذار نمی‌کند و این پول برای بررسی‌های کتاب‌ها است. شصت هفتاد هزار کتاب در سال را این بررسی‌ها می‌خوانند و این چهار میلیارد هزینه این کاری است که ارشاد پرداخت می‌کند.

او وقتی درباره این که چرا اداره کتاب این پرداخت‌ها را مستقیم انجام نمی‌دهد و قرارداد بیرونی بسته است هم گفته: باید بروید جزئیات این قرارداد و هزینه را از ارشاد مطالبه کنید. به من از این پول چیزی نمی‌رسد بلکه به بررسی‌ها پرداخت می‌شود.

این «سازش مالی خانه کتاب»

در ادامه گفت: اسامی بررسی‌های کتاب در اختیار وزارت ارشاد است، ضمناً این قرارداد برای هفت ماه نیست، بلکه برای یک سال است؛ چون بودجه دولت از آن زمان ابلاغ می‌شود و گرنه از ابتدای سال این مبلغ پرداخت می‌شود و بررسی‌ها کتاب‌ها را بررسی می‌کنند.

حمیدی درباره شائبه برون‌سپاری بودن یا نبودن این‌کار هم توضیح می‌دهد: این قرارداد به معنای برون‌سپاری نیست و من نظارت‌کننده بر ممیزی نیستم. نظارت بر کتاب‌ها و تطبیق با قوانین بیرون از ارشاد نیست؛ چندین سال است که ذی‌حسابی و مالی ارشاد این شکل را ایجاد کردند. کارفرمای این قرارداد وزیر ارشاد است و بهتر است برای رسیدن به پاسخ درست سراغ وزیر و معاون فرهنگی او بروید. حمیدی در ادامه به موسسه‌ای که او مدیرعامل آن است اشاره کرد و گفت: این موسسه زیر نظر وزارت ارشاد است و فقط پشتیبانی مالی این کار را این موسسه انجام می‌داده است. ارشاد برای این کار باید هزاران فقره چک صادر می‌کرد و چون محدودیت‌هایی دارد، آن را به این موسسه واگذار کرده است.

وی افزود: ما هیچ نقشی در تطبیق این ۱۳ میلیون صفحه نداریم و استاسید، کار بررسی‌ها را انجام می‌دهند و بر اساس میزان تطبیقی که انجام می‌دهند، دریافتی دارند. ما در این میان فقط پرداخت‌ها را انجام می‌دهیم. ارشاد نمی‌تواند این پول را مستقیم پرداخت کند چون ممیزها، شخصیت‌های دانشگاهی و علمی هستند و نمی‌خواهند برای بررسی کتاب‌ها اسمشان منتشر شود. موسسه ما در این میان کمتر از ۲ درصد سهم می‌برد و آن هم صرف هزینه جاری می‌شود. 📄

۱۰

گفت‌وگوی جام جم با ناشر و نویسنده کتاب «گلستان امروز»: کتابی که مدعی است گلستان شیخ اجل را از لغات عربی زدوده است

یک شب آتش در گلستانی فتاد!

فرهنگ

یکشنبه: ۲۷ مرداد ۱۳۹۸ :: شماره ۵۴۵۹

شفافیت حتی برای

خودمان

این‌که ما مدام از شفافیت دم می‌زنیم و بعضاً با آنها، دیگران را سوژه می‌کنیم دلیل نمی‌شود که نسبت به خودمان شفاف نباشیم که: می‌شود؟! قبول کنید نمی‌شود. قضیه از چه قرار بوده؟! عرض می‌کنیم. اگر خواننده پرو پا قرص این ستون باشید حتما دو زاری‌تان افتاده که در ستون پشت صحنه دیروز، ناخنکی داشتیم به گزارش جسورانه آذر مهاجر و نشانی داده بودیم که گزارش کاغذی‌اش در صفحه ۱۰ قابل دسترسی است.

در ادامه اگر تورق فرموده باشید، بعد از دیدن گزارش صفحه ۱۰ که مربوط به مهاجر و کاغذ نبوده، در ذهن‌تان کلی بد و بیراه حواله ماکرده‌اید که چرا شما را فرستاده‌ایم دنبال نخود سیاه. اصلاً خدمت‌تان عارضیم که گزارش تحقیقی و جسورانه مهاجر که بر مبنای بعضی اسناد وزارت ارشاد نوشته شده بود، برای تکمیل اطلاعات از صفحه بیرون آمد تا بعد از تکمیل گزارش در روز دیگری توی صفحه بیاید.

خب بقیه موضوع که مشخص است دیگر! مطلب صفحه مزبور تغییر کرد اما ستون پشت صحنه اصلاح نشده باقی ماند و آنچنان شد که افتاد و دانید. خلاصه که اینگونه بود.

و اما بعد... همین الان که سطور این گزارش در حال نگارش است، امید رحمانی‌گوشی به دست نصف شماره‌های تلفن‌های آبادان را شخم زده و توانسته چند نفری را پیدا کند که ارتباطی با حادثه آتش‌سوزی سینما رکس آبادان در سال ۵۷ پیدا کند و بعدش هم یک گزارش جذاب و خواندنی برای امروز ریف کند که از قضا سالروز آن حادثه هم هست.

این شما و این مطلب خواندنی سینمایی - انقلابی.

آن طرف قضیه هم بچه‌های صفحه ۱۰ که سند تام‌الانتخابیات و حومه را به نام خودشان زده‌اند، لایلای چرخیدن در فضای مجازی خورده‌اند به یک کتاب گلستان سعدی که به تعبیر مصحح یا مولفش، پاکیزه از واژه‌های تازی است.

مولفه به زعم خودش تلاش کرده گلستان سعدی را عربی‌زدایی کند و این صحبت‌ها.

صابر خان محمدی هم که بعد از برگشتن از مرخصی، حسابی با انگیزه پشت رایانه‌اش نشسته در حالی که خونش به جوش آمده و خودخوری می‌کرد، رفت و ته‌وتوی قضیه را در آورد و متن مبسوطی نوشت درباره این سوژه جدید که ول کنید این پان‌ایران‌نیست بازی و این حرف‌ها!

در نهایت هم در همین صفحه گزارشی منتشر کرده‌ایم درباره یک فراخوان و جشنواره شعر و ادبی که قرار است ناظر به اربعین حسینی برگزار شود. موکب کلمات قرار است شاعران را دعوت کند تا اشعاری با موضوع اربعین بسازند. با توجه به فراخوان این جشنواره، ما هم رقتیم سراغش تا از جرئت‌اش سر در بیاوریم. 📄

است چنین کتابی را برای خواندن تهیه کرده باشند؟ اگر پیگیری نکرده و مطمئن نشده باشید که واقعیت دارد لابد در نگاه نخست شما هم گمان برده‌اید که شوخی است. شاید شما هم در تلگرام و توئیتر و اینها همین عکسی را دیده باشید که دست‌به‌دست می‌شود و مربوط است به جلد یک کتاب با عنوان «گلستان امروز» با این ادعا که گلستان سعدی است اما «پیراسته از واژه‌های تازی» و در وهله نخست فکر کرده باشید که آدم با‌مزه‌ای کاری کرده با شاعر بزرگ شیراز و در قالب یک تصویر سرگرم‌کننده آن را منتشر کرده است. اما نه! حقیقت دارد: این کتاب، با مجوز و به صورت رسمی از انتشارات «فرهنگ مردم» به بازار کتاب فرستاده شده است. کتابی ۲۳۲ صفحه‌ای که حدود دو سال پیش در شمارگانی ۲۰۰۰ تایی درآمده و تا حالا صدایش را درنیاورده‌اند. البته کدام کتاب صدایش درمی‌آید که این کتاب مهجور سر و صدا کرده باشد. این متن، عصیان است؛ این گزارش، عصی است از این که سنت واپس‌گرایی عرب‌ستیزی و عربی‌زدایی همچنان در کار است و کار و بارش پررونق هم هست متأسفانه. حتی اگر خود مولف کتاب، یعنی جمال صدیقی، یعنی گلستان را از لغات عربی‌اش نزدوده باشد، هستند کسانی که این کتاب را می‌توانند به عنوان علم عربی ستیزی برافرانند. بر اینها حرجی نیست. ما تعصبی بر آثار سترگ ادبیات فارسی نداریم، اما بدیهی است از هر دستکاری واپس‌رایانه ناراحت باشیم. با ناشر این کتاب و نیز با جمال صدیقی که کتاب به کوشش او فارسی شده، گفت‌وگو کردیم.

ادامه در صفحه ۱۰

امروز دوست دارم با ۱۲ نفر تماس بگیرم و از آنها بخواهم ابتدا وجدان‌شان را بگذارند روی میز گفت‌وگو و بعد جوابم را بدهند. دوست دارم رنگ برزیم به دفتر انتشارات «فرهنگ مردم» و بگویم گوش‌ی را بدهند دست مرتضی ثابت قدم که مدیر این دفتر انتشاراتی در اصفهان است و بعد که همان ماجرای وجدان و اینها را پیش کشیدم شماره جمال صدیقی را از او بخواهم. بعد بگویم لطفاً وصل کنید به منیژه صدیقی که ویراستار است، به مینا علی‌زاده و فهمیه خوارزمی که صفحه‌آرا هستند و آن اولی که طرح جلد هم بوده است، به معصومه جمالی مهر که مدیر تولید، به عباس نیکبخت که خطاط و به منیژه صدیقی که ویراستار یازانه‌ای بوده. سپس شماره چاپخانه شهاب، لیتوگرافی آرمان و نیز صحافی دی را بخواهم و سرآخر بگویم آیا سرآغ دارند کسی را که ۱۵ هزار تومان بابت نسخه جلد شومیز و ۲۰ هزار تومان بابت نسخه جلد سخت این کتاب پرداخته‌اند یا نه؟ اگر داشته باشند یا او هم تماس بگیرم و بگویم دقیقاً در این کتاب دنبال چه بوده‌اند؟

می‌خواهم با همه این ۱۲ نفر و آن چند نفر مخاطب احتمالی این کتاب پای میز گفت‌وگو بنشینم و برای این انضباط با هم گریه کنیم. راستی، مهم‌تر از اینها کاش می‌توانستم بررسی این کتاب در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را پیدا کنم و با او هم یک دل سیر گریه کنیم. به این که چطور دست‌انکار انتشار کتابی چنین منحط بوده‌اند؟ به این که چطور ممکن

صابر محمدی

ادبیات و هنر

شماره چاپخانه شهاب، لیتوگرافی آرمان و نیز صحافی دی را بخواهم و سرآخر بگویم آیا سرآغ دارند کسی را که ۱۵ هزار تومان بابت نسخه جلد شومیز و ۲۰ هزار تومان بابت نسخه جلد سخت این کتاب پرداخته‌اند یا نه؟ اگر داشته باشند یا او هم تماس بگیرم و بگویم دقیقاً در این کتاب دنبال چه بوده‌اند؟

می‌خواهم با همه این ۱۲ نفر و آن چند نفر مخاطب احتمالی این کتاب پای میز گفت‌وگو بنشینم و برای این انضباط با هم گریه کنیم. راستی، مهم‌تر از اینها کاش می‌توانستم بررسی این کتاب در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را پیدا کنم و با او هم یک دل سیر گریه کنیم. به این که چطور دست‌انکار انتشار کتابی چنین منحط بوده‌اند؟ به این که چطور ممکن

فراخوان همایش ملی شعر اربعین «موکب کلمات» اعلام شد

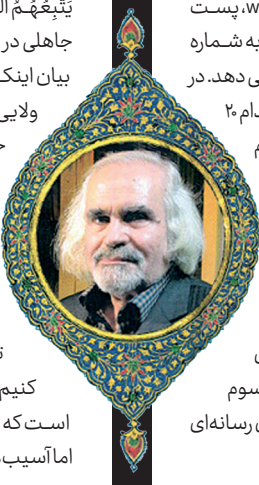
کلمه ها زائر می شوند

کلمه‌ها هم راهی زیارت می‌شوند. سفرهای دور و دراز می‌روند و در دل زمان می‌چرخند، حتی وقتی صاحبان‌شان دیگر نیستند و یا نامشان فراموش شده، باز کلمه‌ها انگار که برنده اصلی زندگی باشند می‌مانند و حرف می‌زنند. چه کلمه‌ها که زائر وار راهی سرزمین‌های دور و نزدیک و زیارتگاه‌های مختلف در جهان نشده‌اند و لایه‌لای سطور شعر یا داستانی خود را نشان نداده‌اند. حالا هم جهان پر از کلمه است، بیش از هر چیز با کلمه‌های این زائران زمان فکر می‌کنیم، می‌اندیشیم، غمگین و خوشحال می‌شویم و جهان بینی مان را شکل می‌دهیم. کلمه‌ها در فرهنگ شعر محور ایرانی هم از دیرباز نقش مهمی داشته‌اند و شعر بخشی از زندگی عادی مردم بوده است. بعدتر با باورهای مذهبی و اعتقادی‌شان هم گره خورده و بدل شده به عنصری مهم که کم‌کم جای خود را در موسیقی هم باز کرده است. بخش مهمی از این کلمه‌ها هم به کاروان عاشورا پیوسته‌اند و در مظلومیت امام حسین (ع) مرتبه سزا شده‌اند. حالا و در آستانه آمدن ماه محرم قرار است در یک همایش ملی شعر اربعینی به نام «موکب کلمات» قصد دارد کلمه‌ها را قاطر کند تا دوباره برای دشت کربلا بگویند و بشوند زائر مسیر عشق و شهادت.

شعر بگو، نوحه بسرا

همایش ملی شعر اربعین در دو بخش برگزار می‌شود که بخش اصلی به شعر فارسی در توصیف اربعین و موضوعات مربوط به آن و بخش ویژه به نوحه، سرود و تصنیف با موضوع اربعین اختصاص دارد. آن‌طور که در فراخوان آمده است، علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را تا ۱۰ شهریور ۱۳۹۸ مطابق با اول محرم الحرام ۱۴۴۱ تا سه طریق؛ سایت مجمع شاعران اهل بیت علیهم السلام www.eradat.ir، پست الکترونیکی sherearbaeen@gmail.com، پیام رسان‌های تلگرام، واتس‌آپ، سروش و بله به شماره ۹۰۳۷۳۶۴۵۵۵۶ به دبیرخانه همایش ارسال کنند. این همایش به برگزیدگان خود جوایزی هم می‌دهد. در بخش اصلی به سه نفر از برگزیدگان همایش، هر کدام ۵۰ میلیون ریال و به پنج نفر تقدیری هر کدام ۲۰ میلیون ریال و نیز در بخش ویژه به یک نفر برگزیده ۵۰ میلیون ریال و به سه نفر تقدیری هر کدام ۲۰ میلیون ریال جایزه نقدی تعلق خواهد گرفت. همچنین شرکت‌کنندگان در بخش ویژه، فایل صوتی نوحه یا تصنیف به همراه متن ارسال کنند و آثاری که به مرحله دوم دآوری راه پیدا کنند در قالب یک مجموعه منتشر خواهند شد. طبق اعلام دبیرخانه آثار باید در قالب فایل word با فونت BNazanin و سایز ۱۴ ارسال شوند.

دبیرخانه این همایش در تهران، میدان فردوسی، خیابان سپهبد قرنی، خیابان سمیه، پلاک ۱۴۱، ساختمان مجامع، واحد منفی یک، مجمع شاعران اهل بیت علیهم السلام و شماره تماس ۸۸۳۸۳۳۶۵-۸۸۹۲۳۵۵۶ است. اختتامیه کنگره ملی شعر اربعین با عنوان موکب کلمات دهه سوم محرم در مشهد مقدس برگزار می‌شود و از آثار برتر تقدیر خواهد شد. در این مراسم از کارهای رسانه‌ای تولید شده نیز رونمایی خواهد شد.

عصر شکوفایی شعر آیینی

محمد علی مجاهدی، دبیر علمی بخش شعر «موکب کلمات» و از چهره‌های برجسته شعر آیینی کشور می‌گوید: شعر در عصر جاهلی موضوعاتی شامل رزم، بزم، عیش و... داشت و با روح معارف اسلامی تضاد داشت و پیامبر (ص) در گام اول آیات پایانی سوره شعر را که می‌فرمود: «وَالشُّعْرَاءُ یُتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ» و شاعران را گمراهان پیروی می‌کنند» خواندند و این حرکت موجب شد شعر عصر جاهلی در عرصه اسلام ورودی نداشته باشد لذا آنان شروع به مخالفت با پیامبر کردند. مجاهدی با بیان اینکه قبل از انقلاب اسلامی در انجمن‌های شعر آن دوران حضور پیدا می‌کردم و شعر آیینی و ولایی می‌خواندم، اظهار می‌کند: آنها با حضور و شعر خوانی من مخالف بودند و چندان برایشان شعر آیینی بعد از سابقه ۱۰۰ ساله هستیم البته در این زمینه هنوز در عرصه توحید، اخلاق و عرفان متأسفانه کم‌کاری‌هایی داریم اما در حوزه‌هایی مانند مقاومت، پایداری و عاشورا آثار بسیار فاخری تولید شده است. او ادامه می‌دهد: در سال‌های اخیر شاعران جوان آیینی توانسته‌اند عرصه‌های مغفول در حوزه عاشورا را با آثار خود پر کنند به طوری که می‌توانیم ادعا کنیم امروز به برکت انقلاب اسلامی و عنایت اهل بیت (ع) آثاری در قلمرو شعر آیینی آفریده شده است که غالب آنها سبقه ماندگاری دارد. مجاهدی تصریح می‌کند: نوحه اثرگذاری بیشتری از شعر دارد اما آسیب‌هایش بیشتر است و باید در این عرصه دقت نظری بیشتری داشت.